

Sprawozdanie merytoryczne

z działalności Towarzystwa imienia Witolda Lutosławskiego w roku 2016

1. Festiwal Witolda Lutosławskiego „Łańcuch” XIII

Festiwal Witolda Lutosławskiego Łańcuch XIII odbył się w dniach 31 stycznia – 13 lutego 2016 w Warszawie, w salach koncertowych Filharmonii Narodowej oraz Polskiego Radia. Temat festiwalu – *Muzyczne przyjaźnie Witolda Lutosławskiego* – został zaprezentowany w pięciu programach (dwóch symfonicznych i trzech kameralnych) z udziałem wybitnych muzyków z Polski i zagranicy. Odbyły się również dwa koncerty dla dzieci w ramach cyklu „Łańcuszek”.

Zespoły uczestniczące w Festiwalu to Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia pod dyr. Alexandra Liebreicha, Orkiestra Kameralna Miasta Tychy AUKSO pod dyr. Marka Mosia, Chain Ensemble pod kierunkiem Andrzeja Bauera, zespół kameralny prowadzony przez Macieja Grzybowskiego oraz Orkiestra Sinfonia Varsovia pod batutą Jerzego Maksymiuka. Wśród solistów znaleźli się francuski wiolonczelista Gautier Capuçon (koncerty Lutosławskiego i Dutilleux), skrzypek Jakub Jakowicz oraz Maciej Kułakowski – zdobywca I nagrody (*ex aequo*) na Konkursie Wiolonczelowym im. Witolda Lutosławskiego (*Koncert Andrzeja Panufnika*). Koncert finałowy z udziałem Orkiestry Sinfonia Varsovia pod batutą Jerzego Maksymiuka i z udziałem skrzypka Jakuba Jakowicza wypełniły *III Symfonia i Łańcuch II* Witolda Lutosławskiego oraz *III Symfonia* Jana Krenza. Utwory Jana Krenza (również *Capriccio per 24 strumenti* wykonane na koncercie inauguracyjnym) otworzyły rok jubileuszu 90-lecia urodzin wielkiego polskiego dyrygenta, szczególnie cenionego przez Witolda Lutosławskiego wykonawcy jego dzieł orkiestrowych. Ten sam koncert był również okazją do świętowania 80-lecia urodzin Jerzego Maksymiuka.

Na szczególne podkreślenie zasługuje prawykonanie nieznanego dotąd, wczesnego utworu Witolda Lutosławskiego - *Interludiów na obój i fagot* z r. 1943, odnalezionego przez Marcina Krajewskiego w spuściźnie po kompozytorze, przechowywanej w Fundacji Paula Sachera w Bazylei.

Szczegółowy program **Festiwalu Witolda Lutosławskiego Łańcuch XIII** *Muzyczne przyjaźnie Witolda Lutosławskiego*

31 stycznia 2016, Sala Koncertowa Filharmonii Narodowej

(koncert inauguracyjny)

Koncert pod honorowym patronatem ambasadora Francji

wykonawcy:

Gautier Capuçon – wiolonczela

Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia

Alexander Liebreich – dyrygent

program:

Witold Lutosławski (1913-1994) - *Fanfare for Louisville* na instrumenty dęte i perkusję (1993) – 1’

Luigi Dallapiccola (1904-1975) - *Three Questions with Two Answers* na orkiestrę (1962) – 14’

Henri Dutilleul (1915-2013) - *Tout un monde lointain...* na wiolonczelę i orkiestrę (1970) – 28’

Jan Krenz (*1926) - *Capriccio per 24 strumenti* (1962) – 12’

Witold Lutosławski (1913-1994) - *Koncert na wiolonczelę i orkiestrę* (1970) – 22’

6 lutego 2016, Studio Koncertowe Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego

wykonawcy:

Sebastian Aleksandrowicz – obój

Julian Paprocki – klarnet

Artur Kasperek – fagot

Aleksandra Kwiatkowska – skrzypce

Karol Marianowski – wiolonczela

Maciej Grzybowski – fortepian, kierownictwo artystyczne

program:

Witold Lutosławski (1913-1994) - *Epitafium* na obój i fortepian (1979) – 5’

Włodzimierz Kotoński (1925-2014) - *Ptaki. 8 krótkich utworów na klarnet, wiolonczelę i fortepian* (1989) – 14’

Béla Bartók (1881-1945) - *Kontrasty* na klarnet, skrzypce i fortepian (1938) – 17’

Witold Lutosławski - *Interludia na obój i fagot* (1944) – 10’ [prawykonanie]

Konstanty Regamey (1907-1982) - *Kwintet na klarnet, fagot, skrzypce, wiolonczelę i fortepian* (1944) – 35’

7 lutego 2016, Studio Koncertowe Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego

(koncert w 22. rocznicę śmierci kompozytora)

wykonawcy:

Maciej Kułakowski – wiolonczela

Laureat I nagrody (ex aequo) w X Międzynarodowym Konkursie Wiolonczelowym im.

Witolda Lutosławskiego w 2015 roku

Orkiestra Kameralna Miasta Tychy AUKSO

Marek Moś – dyrygent

program:

Witold Lutosławski (1913-1994) - *Muzyka żałobna* na orkiestrę smyczkową (1958) – 13’30’’

Witold Lutosławski - *Grave* na wiolonczelę i 13 instrumentów smyczkowych (1982) – 8’

Andrzej Panufnik (1914-1991) - *Koncert wiolonczelowy* (1991) – 20’

Béla Bartók (1881-1945) - *Muzyka na instrumenty strunowe, perkusję i czeleste* (1936) – 24’

11 lutego 2016, Studio Koncertowe Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego

wykonawcy:

Chain Ensemble

Krzysztof Bąkowski - skrzypce

Anna Kwiatkowska - skrzypce

Artur Rozmysłowicz - altówka

Andrzej Bauer - wiolonczela

studenci UMFC

Andrzej Bauer – dyrygent

Program:

Witold Lutosławski - *4 melodie śląskie* na 4 skrzypiec

Witold Lutosławski - *Bukoliki* na wiolonczelę i altówkę

Andrzej Panufnik - *Train of thoughts* na sextet smyczkowy

Johannes Brahms - Sextet smyczkowy G-dur op. 36

13 lutego 2016, Studio Koncertowe Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego

(koncert finałowy; jubileusz Jana Krenza i Jerzego Maksymiuka)

wykonawcy:

Jakub Jakowicz – skrzypce

Bartosz Bednarczyk – fortepian

Orkiestra Sinfonia Varsovia

Jerzy Maksymiuk – dyrygent

program:

Witold Lutosławski (1913-1994) - *Partita na skrzypce, fortepian i orkiestrę* (1984) – 18'

Witold Lutosławski (1913-1994) – *III Symfonia* (1983) – 28'

Jan Krenz (*1926) - *III Symfonia* (2003) – 25'

Koncerty dla dzieci "Łańcuszek" - 13 lutego, godz. 14.30 i 16.00

Sala Prób Orkiestry Sinfonia Varsovia, ul.Grochowska 282

Ptasie Plotki

- W. Lutosławski - Pióreczko
- W. Lutosławski - Ptasie plotki
- W. Lutosławski - Spóźniony słowik
- W. Lutosławski - Wróbelek
- C. Saint-Saens - "Kukułka w głębi lasu" z "Karnawału zwierząt"
- R. Strauss - Walc "Odgłosy wiosny" - fragment
- P. I. Czajkowski - "Taniec łabędzi" z baletu "Jezioro Łabędzie"
- H. I. F. Biber - Kura i kogut, Słowik
- W. Lutosławski - Partita na skrzypce i fortepian - cz.2
- Piosenka "Kukułka"

Adriana Wdziękońska - animacja

Justyna Stępień - sopran

Grzegorz Lalek - skrzypce

Jacek Dziołak - klarnet, klarnet basowy

Mirosław Feldgebel - fortepian

Tomasz Pokrzywiński – wiolonczela

2. Promocja II części albumu *Warszawa 1939 – 1945. Okupacyjne losy muzyków.*

23 marca o godz. 12.00 w siedzibie Warszawskiego Towarzystwa Muzycznego w Pałacyku Szustra, ul. Morskie Oko 2 odbyło się spotkanie promujące **drugi tom albumu**

Warszawa 1939 – 1945. Okupacyjne losy muzyków.

Druga część albumu, wydana w r. 2015, jest kontynuacją pracy opublikowanej w roku poprzednim według koncepcji i wyboru Elżbiety Markowskiej i Katarzyny Naliwajek-Mazurek. Obie książki są próbą naszkicowania zbiorowego portretu warszawskiego środowiska muzycznego w czasie II wojny światowej.

Drugi tom został przygotowany we współpracy z Warszawskim Towarzystwem Muzycznym, które udostępniło swoją kolekcję archiwaliów i dokumentów (m.in. autoryzowane wspomnienia Witolda Lutosławskiego, Jana Krenza, Władysława Szpilmana, Stefana Kisielewskiego, rodziny Wiłkomirskich).

W książce przytoczone są fragmenty wspomnień muzyków, materiały zaczerpnięte z okazjonalnych, trudno dostępnych publikacji oraz wypowiedzi utrwalone w archiwalnych nagraniach radiowych, a także dokumenty, zdjęcia, listy, fotografie.

Ważnym źródłem dokumentów są Biblioteka Narodowa i Uniwersytecka w Warszawie, a także bogate archiwa prywatne. Zdjęcia zostały udostępnione przez Muzeum Powstania Warszawskiego, Narodowe Archiwum Cyfrowe i Polską Agencję Prasową.

Autorem projektu graficznego albumu jest Maciej Sawicki.

Nakład 1000 egzemplarzy, objętość 320 stron.

Współfinansowanie przez Urząd m.st. Warszawy oraz Bank Gospodarstwa Krajowego.

Pierwszy album „Warszawa 1939-1945. Okupacyjne losy muzyków” został uhonorowany w roku 2015 dwiema nagrodami: Nagrodą Literacką m.st. Warszawy w kategorii „edycja warszawska” i nagrodą KLIO w kategorii „varsaviana”.

3. Projekt „unCHAINed – zerwany łańcuch”

Projekt unCHAINed – zerwany łańcuch – został zrealizowany w dniach 16 – 19 października 2016 r. we Włocławku, Inowrocławiu, Pile i Koninie. Składał się z czterech wydarzeń muzycznych o charakterze edukacyjnym, przygotowanych przez zespół CHAIN ENSEMBLE, utworzony i prowadzony przez prof. Andrzeja Bauera. Ideą projektu było umożliwienie aktywnego uczestnictwa w kulturze osobom, które dotychczas nie interesowały się muzyką polską i nie miały z nią bliższego kontaktu. Dlatego też wydarzenia te miały miejsce w ośrodkach, pozostających w oddaleniu od głównych centrów kultury. Każde z nich miało charakter spotkania z uczestnikami, złożyły się na nie prelekcja, koncert oraz rozmowa artystów z publicznością.

W programie zostały umieszczone dzieła Witolda Lutosławskiego, Pawła Mykietyna i Zygmunta Krauzego, a także niemieckiej kompozytorki Caroli Bauckholt. W gronie wykonawców znalazła się działająca w Niemczech znakomita flecistka Yuri Matsuzaki. Projekt został sfinansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Ministra KULTURA DOSTĘPNA 2016.

Terminy wydarzeń:

Włocławek – 16 października 2016

Inowrocław – 17 października 2016
Piła – 18 października 2016
Konin – 19 października 2016

Program:

Paweł Mykietyn – Eine kleine herbstmusik na 11 instrumentów (1995)
Zygmunt Krauze – Quatuor pour la naissance pour clarinette, violon, violoncelle et piano (1984)
Witold Lutosławski – Preludia taneczne na 9 instrumentów (1955)
Witold Lutosławski – Łańcuch I na orkiestrę kameralną (1983)
Carola Bauckholt – Treibstoff (1995)

Organizator: Towarzystwo im. Witolda Lutosławskiego
Współorganizatorzy i partnerzy: Ambasada Republiki Federalnej Niemiec, Rejonowe Oddziały PCK w Inowrocławiu, Włocławku, Pile i Koninie, „Nowa Era” Sp. z o. o., Kujawskie Centrum Kultury, PSM I i II st. im. Juliusza Zarębskiego w Inowrocławiu, PSM I i II st. im. Ignacego Jana Paderewskiego w Koninie, Centrum Kultury „Browar B.” we Włocławku, Stowarzyszenie „Magnus Ventus” w Pile

4. Konkurs na stypendium im. Witolda Lutosławskiego

Po raz kolejny został ogłoszony konkurs na **Stypendium im. Witolda Lutosławskiego**, przyznawanego przez Rodzinę Kompozytora. Stypendium w wysokości 10 000 dolarów jest przeznaczone na mistrzowskie kształcenie za granicą i przyznawane jednej osobie. W dniu 15 lipca jury Stypendium im. Witolda Lutosławskiego dokonało wyboru stypendysty na rok 2016. Stypendium to zostało przyznane Monice Dalach, absolwentce studiów licencjackich Wydziału Kompozycji Akademii Muzycznej w Łodzi. Kandydaturę tę po rozpatrzeniu nadesłanych 13 zgłoszeń zarekomendowało jury w składzie: Jerzy Kornowicz, Wojciech Michniewski oraz Katarzyna Naliwajek-Mazurek. Stypendium jest przeznaczone na studia kompozytorskie w Guildhall School of Music and Drama w Londynie.

5. Medal 100-lecia urodzin Witolda Lutosławskiego

Medal pamiątkowy 100-lecia urodzin Witolda Lutosławskiego, zaprojektowany przez Marka Sarellę, (tłoczony w Mennicy Polskiej), przyznawany jest przez zarząd Towarzystwa im. Witolda Lutosławskiego wspólnie z Instytutem Muzyki i Tańca osobom szczególnie zasłużonym dla propagowania sztuki kompozytora. Na koncercie finałowym Festiwalu Łańcuch XIII Medal 100-lecia urodzin Witolda Lutosławskiego został wręczony Jerzemu Maksymiukowi, świętującemu jubileusz 80-lecia. Medalem została uhonorowana również Anna Malewicz-Madey, znakomita wykonawczyni pieśni Witolda Lutosławskiego, od wielu lat prezes Warszawskiego Towarzystwa Muzycznego im. Stanisława Moniuszki.

6. Pożegnania

W roku 2016 pożegnaliśmy czterech członków naszego Towarzystwa.

14 lutego zmarł Steven Stucky - wybitny amerykański kompozytor i muzykolog, jeden z najpoważniejszych autorytetów w dziedzinie twórczości Witolda Lutosławskiego, autor cennej monografii *Lutosławski and his music* (Cambridge, 1981), wyróżnionej prestiżową ASCAP Deems Taylor Award. Za swe dokonania na tym polu otrzymał także Złoty Medal Towarzystwa im. Witolda Lutosławskiego w Warszawie oraz Medal 100-lecia urodzin Lutosławskiego.

21 września zmarł prof. Jan Stęszewski, muzykolog i etnomuzykolog, jeden z założycieli Towarzystwa im. Witolda Lutosławskiego. Pracował w Instytucie Sztuki Polskiej Akademii Nauk a Poznaniu, w latach 1975-1999 był kierownikiem Zakładu Muzykologii Uniwersytetu Poznańskiego. Działał w Związku Kompozytorów Polskich, w Międzynarodowym Towarzystwie Muzykologicznym i Międzynarodowej Radzie Muzycznej, w latach 1979-1999 był przewodniczącym Polskiej Rady Muzycznej przy UNESCO. W swojej pracy naukowej zajmował się historią muzyki od XVII do XX wieku, zagadnieniem ludowości w muzyce Fryderyka Chopina, kategorią narodowości oraz narodowej tożsamości w muzyce klasycznej.

9 października zmarł Andrzej Wajda, wielki artysta, twórca wielkości polskiego filmu, jeden z członków założycieli i członek honorowy naszego Towarzystwa. Był dla nas przyjacielem, gotowym służyć wsparciem w każdej trudnej sytuacji, a także mądrym doradcą, swoją postawą i przenikliwością ocen wskazującym sens i cel pracy dla narodowej kultury. Pozostanie dla nas podziwianym mistrzem, autorytetem i wzorem.

16 grudnia zmarł prof. Michał Bristiger, jeden z założycieli Towarzystwa im. Witolda Lutosławskiego, wybitny muzykolog, komentator twórczości Witolda Lutosławskiego, profesor w Instytucie Sztuki PAN, doktor honoris causa Uniwersytetu w Palermo, członek-korespondent American Musicological Society, twórca i redaktor pisma *Res Facta*, serii pism *Pagine* i *De Musica*. Jest autorem często przywoływanego nekrologu Witolda Lutosławskiego. W 2013 roku prof. Michał Bristiger został uhonorowany Medalem stulecia urodzin Witolda Lutosławskiego.

Niech pozostaną w naszej pamięci!